

Posudek diplomové práce (*Horo*)lezectví v Českém ráji ve 2. polovině 20. století Martiny Markové. Pracoviště Orální historie – Soudobé dějiny, Fakulta humanitních studií UK, 2014.

Martina Marková předkládá k obhajobě diplomovou práci, v níž si klade za cíl představit prostřednictvím kvalitativního přístupu k bádání problematiku lezení po pískovcových věžích v Českém ráji „na pozadí komunistického Československa“ (s. 9) a nastínit některé proměny těchto aktivit po roce 1989. Je to poměrně široký záběr, nicméně s pomocí sekundární literatury se diplomantce daří toto období postihnout.

Neocenitelným zdrojem je zde kniha rozhovorů Lucie Novákové *Hrdě, tvrdě, mazaně! aneb horolezci v Českém ráji*. Diplomantka sice z rozhovorů zveřejněných v knize Lucie Novákové cituje (strany 31, 36, 37, 38, 40, 43, 45, 47, 48, 49, 53, 54, 56, 59, 61, 62), ale v metodologické části tento zdroj zmiňuje jen velmi stručně (kniha navíc není uvedena v bibliografii diplomové práce). V rámci obhajoby tedy prosím diplomantku, aby představila tento zásadní pramen své diplomové práce, včetně metodologie, kterou použila Lucie Nováková, silných a slabých stránek textu apod.

Sama diplomantka realizovala rozhovory se čtyřmi narátory; za jeden z největších přínosů diplomové práce považuji skutečnost, že kompletní přepisy rozhovorů tvoří součást tištěné podoby práce, takže jsou k dispozici i dalším badatelům a badatelkám. A jsou také důkazem, že diplomantka dobře zvládla metodu orální historie.

V čem je práce naopak velmi slabá, je interpretační část. Jednak přímé citace rozhovorů v této části tvoří 37 % rozsahu; zbývající texty jsou jakési „spojovací“ útvary, jen s minimálními pokusy o interpretace. Jedním z takových míst je reflexe zakončující kapitolu o domácí samovýrobě lezeckého vybavení v období nedostatkové ekonomiky na straně 54 (mimořádně velmi zajímavá kapitola). Diplomantka v tomto závěru propojuje nedostatek vhodného vybavení a pocit nebezpečí lezců. Bohužel o těchto pocitech již v práci dále nepadne ani slovo (navazuje kapitola o výpravách do zahraničí). Právě přiblížení těch vnitřních pocitů a prožitků by mohlo být velkým přínosem práce (a možná i odlišit tento text od knihy Lucie Novákové).

Problematické je také zpracování tématu „žen ve skalách“ (kap. 4.4); souhlasím s diplomantkou, že je to téma opomíjené a hodno reflexe (alespoň) ve studentských pracích. Bohužel se zde diplomantka omezuje v podstatě jen na mateřství žen lezkyň a podléhá stereotypnímu mainstreamovému pojetí ženy-matky. Možná především pro to, že sama diplomantka realizovala rozhovory jen s muži, takže reflexi tématu zpracovává sekundárně, přes vzpomínky mužů. Nepodařilo se mi zjistit, zda publikace Lucie Novákové obsahuje nějaký rozhovor se ženou-lezkyní. Pokud ano, ráda bych, aby tuto ženu-lezkyni diplomantka představila v rámci obhajoby, a to nikoliv jako matku. Pokud ani v sekundární literatuře nejsou k dispozici vzpomínky či zkušenosti žen, prosím diplomantku, aby téma žen-lezkyň prezentovala v rámci obhajoby. S ohledem na materiál, který se jí podaří získat, nejlépe v komparaci období před a po roce 1989.

Vysoce pak hodnotím jazykovou stránku práce a především úpravu, množství reprodukcí dobových materiálů, které velmi zajímavým způsobem doplňují samotný text.

Práci hodnotím známkou 3 za předpokladu výborné obhajoby známkou 2.

Posudek vypracovala:

Lenka Krátká

15. 8. 2014